

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол вченої ради
КВНЗ «Харківська академія
неперервної освіти»
21.12.2022 № 3

КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації педагогічних працівників
за напрямом**

«Асистент учителя ЗЗСО»

Розробники:
секція Спеціальної та інклюзивної освіти

Харків 2022

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПРОГРАМУ

1.1. Загальні положення.

Комплексна програма підвищення кваліфікації педагогів розроблена відповідно до державної політики в галузі повної загальної середньої освіти, стратегій щодо оновлення її змістово-методичного, технологічного забезпечення, потреби підвищення якісного показника початкової, базової середньої та повної загальної середньої освіти, згідно з положеннями чинного законодавства – *законами України*: «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами), «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 року № 463-IX (зі змінами), *постановами Кабінету Міністрів України*: «Про Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21.08.2019 року № 800 (зі змінами); «Національна рамка кваліфікацій від 03.11.2011 року № 1341 (зі змінами); «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами» від 14.02.2017 № 88 (зі змінами); «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» від 15.09.2021 № 957 (зі змінами); *Розпорядженням Кабінету Міністрів України* від 14.12.2016 року № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року»; *типовою програмою* підвищення кваліфікації асистентів учителів «Професійна діяльність асистентів учителів в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти», затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 13.09.2021 № 981 та на основі науково-обґрунтованих підходів до навчання дорослих.

Законом України «Про повну загальну середню освіту» (зі змінами) регламентовано, що кожен педагогічний працівник зобов'язаний щороку підвищувати свою кваліфікацію, а загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника протягом п'яти років не може бути меншою за 150 годин, з яких не менше 10 відсотків загальної кількості годин обов'язково повинні бути спрямовані на вдосконалення знань, умінь і практичних навичок у частині роботи з учнями з особливими освітніми потребами.

Законодавчими документами гарантується право кожному педагогічному працівникові підвищувати кваліфікацію в комунальному закладі післядипломної освіти, розташованому на території відповідної (за місцем проживання такого педагогічного працівника) області. Крім того, передбачено, що підвищення кваліфікації може здійснюватися за різними видами та у різних формах за вибором педагогічного працівника відповідно до його професійних потреб.

1.2. Актуальність.

Розроблення комплексної програми підвищення кваліфікації асистентів вчителів ЗЗСО в контексті вимог законодавства, завдань Концепції «Нова українська школа» полягає в забезпеченні права кожного педагогічного працівника на неперервну освіту та підвищення кваліфікації в міжтестастійний період.

Комплексна програма надає можливість кожному педагогічному працівнику в межах його педагогічної автономії спланувати підвищення кваліфікації обсягом 150 годин / 5 кредитів ЄКТС протягом 5-ти років та обрати освітні програми, вид і форми навчання із переліку освітніх послуг, що пропонує КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», у тому числі щодо навчання, виховання й супроводу дітей з особливими освітніми потребами, посилення ролі цифрових технологій в організації освітнього процесу та активного використання технологій дистанційного навчання.

1.3. Цільова група.

Асистенти вчителів закладів загальної середньої освіти.

1.4. Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очна, заочна, дистанційна або поєднана).

1.5. Обсяг: 150 годин / 5 кредитів ЄКТС.

1.6. Мета: неперервний професійний розвиток педагогічних працівників, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових ключових та професійних компетентностей згідно з державною стратегією в галузі освіти та Концепцією «Нова українська школа».

1.7. Основні завдання:

- формування готовності асистентів вчителів до реалізації стратегічних завдань розвитку шкільної освіти, національної системи освіти XXI століття;
- систематизація та поглиблення знань про сутність та специфіку модернізації сучасної шкільної освіти на засадах розвитку життєвих навичок;
- ознайомлення з принципами здоров'язберезувальної педагогіки й організації безпечного освітнього середовища, механізмами їх упровадження в закладі загальної середньої освіти; розвиток здатності організовувати здоров'язберезувальне й безпечне середовище для здобувачів освіти;
- засвоєння основних принципів і цінностей інклюзивної освіти, розширення знань про особливості впровадження інклюзивного навчання та реалізацію педагогічної підтримки учнів з особливими освітніми потребами на рівнях початкової, базової середньої та повної загальної середньої освіти;
- формування та/або розвиток навичок здійснення психолого-педагогічного вивчення особистісних особливостей учнів;
- удосконалення навичок суб'єкт-суб'єктної, безпечної й ефективної взаємодії з учасниками освітнього процесу, розвиток здатності до співпраці з фахівцями для надання якісної додаткової підтримки особам з ООП;
- розвиток культури формування оцінювання як засобу розвитку особистості учня;
- розширення досвіду використання сучасних педагогічних технологій в роботі з дітьми з ООП для надання їм підтримки в освітньому процесі у відповідності до встановлених рівнів підтримки;
- опанування нових цифрових інструментів, педагогічних та інформаційних технологій і впровадження необхідних змін в освітній процес;
- формування навичок самостійного й критичного мислення, системного педагогічного аналізу;

- мотивування до постійного професійного самовдосконалення;
- набуття та/або розвиток навичок планування власного професійного розвитку з метою надання якісних освітніх послуг.

1.8. Напрями підвищення кваліфікації:

– розвиток загальних (*громадянської, соціальної, культурної, лідерської, підприємницької*) та професійних компетентностей (у тому числі - *інформаційно-цифрової; психологічної; емоційно-етичної; педагогічного партнерства; інклюзивної; здоров'язберезувальної; проєктувальної; прогностичної; оцінювально-аналітичної; рефлексивної; здатності до навчання впродовж життя*);

– розуміння вікових та індивідуальних психолого-фізіологічних особливостей здобувачів освіти;

– створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами;

– опанування сучасних професійних методик і технологій роботи асистента вчителя в умовах Нової української школи;

– використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;

– оволодіння засобами формування в учнів спільних для ключових компетентностей вмінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми);

– розвиток мовленнєвої, цифрової, комунікаційної, інклюзивної, емоційно-етичної компетентностей учнів.

1.9. Компетентності, що розвиваються

Зміст програми спрямовано на вдосконалення раніше набутих та/або набуття нових загальних та професійних компетентностей.

Опис загальних, професійних компетентностей, знань, умінь, навичок та диспозицій (цінності, ставлення) прописано та деталізовано в освітніх програмах курсів підвищення кваліфікації та тематичних спецкурсів.

1.10. Структура:

Комплексна програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників за напрямом «*Асистент вчителя ЗЗСО*» включає такі компоненти:

- освітні програми за різними темами,
- освітні програми тематичних спецкурсів,
- пролонговані методичні заходи (за окремим планом).

КОМПОНЕНТИ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ

	Організаційні форми	№	рік затвердження	Обсяг (к-ть год/кредитів)
I				
Освітні програми курсів підвищення кваліфікації				
	Складові діяльності асистента вчителя ЗЗСО: загальні та професійні компетентності	1.1	2022	30 год/1 кредит
	Технології інклюзивної освіти в умовах освітнього простору НУШ	1.2	2022	30 год/1 кредит
	Професійна діяльність асистента вчителя ЗЗСО в умовах воєнного стану та дистанційного навчання	1.3	2022	30 год/1 кредит
II				
Освітні програми тематичних спецкурсів				
	Професійна діяльність асистента вчителя в інклюзивному освітньому середовищі	2.1	2021	15 год/0,5 кредиту
	Soft Skills – аспекти формування конкурентоспроможної особистості	2.2	2022	30 год/1 кредит
	Критично мислити – ефективно діяти	2.3	2022	15 год/0,5 кредиту
	Інклюзивна освіта: перші кроки по роботі з «особливими дітьми»	2.4	2020	15 год/0,5 кредиту
	Діти з особливими освітніми потребами: підтримка в освітньому процесі ЗЗСО	2.5	2022	15 год/0,5 кредиту
	Безбар'єрність у навчанні дітей з особливими освітніми потребами	2.6	2022	15 год/0,5 кредиту
	Педагогіка партнерства: інклюзивний вимір	2.7	2022	15 год/0,5 кредиту
	Професійна діяльність учителя НУШ: педагогіка партнерства та академічна доброчесність	2.8	2021	15 год/0,5 кредиту
	Педагогіка партнерства як платформа запобігання/протидії булінгу	2.9	2021	15 год/0,5 кредиту
	Нова українська школа: педагогічна культура батьків	2.10	2022	15 год/0,5 кредиту
	Актуальні питання роботи асистента вчителя ЗЗСО в умовах дистанційного навчання	2.11	2022	15 год/0,5 кредиту
	Організація освітнього процесу в інклюзивному класі в умовах дистанційного та змішаного навчання	2.12	2021	15 год/0,5 кредиту
	Нова українська школа: урок у 5 класі	2.13	2022	15 год/0,5 кредиту
	Особливості навчання в 1-му класі: дистанційний формат освітнього процесу	2.14	2022	15 год/0,5 кредиту
	Формування м'яких навичок в учнів початкових класів	2.15	2022	15 год/0,5 кредиту
	Формування позитивних якостей у молодших школярів	2.16	2022	15 год/0,5 кредиту
	Медіаційні практики в освітньому просторі НУШ	2.17	2022	15 год/0,5 кредиту
	Перша психологічна допомога дітям та	2.18	2022	15 год/0,5 кредиту

	учням в умовах війни			
	Психолого-педагогічна підтримка дитини молодшого шкільного віку, яка пережила стрес і горе	2.19	2022	15 год/0,5 кредиту
	Домедична допомога в системі роботи педагога в умовах воєнного стану	2.20	2022	15 год/0,5 кредиту Волкова
	Удосконалення навичок педагогів щодо володіння українською мовою як засобом успішної комунікації	2.21	2022	15 год/0,5 кредиту
	Формування ключової компетентності «вільне володіння державною мовою	2.22	2022	15 год/0,5 кредиту
	Цифрова компетентність педагога	2.23	2022	15 год/0,5 кредиту
	Використання цифрових технологій та технологій дистанційного навчання	2.24	2021	15 год/0,5 кредиту
	Безпечне освітнє середовище в умовах дистанційного навчання	2.25	2022	15 год/0,5 кредиту
	Безпечна поведінка в цифровому середовищі: комунікація з батьками та учнями в умовах дистанційного навчання	2.26	2022	30 год/1 кредит
III Пролонговані методичні заходи				
	Інклюзивний марафон «Безбар'єрна Україна»	3.1		за окремим планом

Очікувані результати за комплексною програмою

Набуття нових ключових та професійних компетентностей згідно з державною стратегією в галузі освіти та Концепцією «Нова українська школа».

За підсумками успішного навчання за кожним компонентом комплексної програми видаються відповідні документи:

- *свідоцтво* про підвищення кваліфікації за освітньою програмою відповідних курсів (30 год/1 кредит ЄКТС);
- *сертифікат* про підвищення кваліфікації за освітньою програмою тематичних спецкурсів (15 год/0,5 кредиту ЄКТС);
- *сертифікат* за участь у пролонгованих методичних заходах (різна кількість годин)